

TARTALOMJEGYZÉK

Felsőtold község településszerkezeti tervének műszaki leírásához

I. ELŐZMÉNYEK, KIINDULÓ ADATOK

II. A TELEPÜLÉS ÁTALÁNOS HELYZETE

- 1) A község története
- 2) Földrajzi, természeti adottságok
- 3) Regionális összefüggések, közlekedési kapcsolatok
- 4) Gazdasági adottságok
- 5) Településkép, településszerkezet
- 6) A népesség alakulása

III. TERÜLET FELHASZNÁLÁS

1. BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLET

- 1.1. Lakóterület
- 1.2. Településközpont vegyes terület
- 1.3. Gazdasági terület
- 1.4. Üdülőterület, idegenforgalom
- 1.5. Különleges terület

2. BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLET

- 2.1. Közlekedési terület
- 2.2. Zöldterület
- 2.3. Erdőterület
- 2.4. Mezőgazdasági terület
- 2.5. Vízgazdálkodási terület

IV. MŰVI ÉRTÉKVÉDELEM, RÉGÉSZETILEG VÉDETT TERÜLETEK

1. Műemlékvédelem
2. Helyi értékvédelem
3. Régészeti lelőhelyek

V. TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

1. Meglévő táj-, illetve természetvédelmi területek
2. Tervezett természet megőrzési területek
3. Tájképvédelem

VI. TÁJRENDEZÉS, KÖRNYEZETVÉDELEM, KÖRNYEZETALAKÍTÁS

VII. KÖZMŰVEK, EGYEBEK

1. Vízellátás
2. Szennyvízelhelyezés, szennyvízelvezetés
3. Kommunális szilárd hulladék elhelyezés
4. Felszíni vízelvezetés
5. Energiaellátás, hírközlés
6. Egyebek

VIII. KÖZINTÉZMÉNY ELLÁTÁS

SZERKEZETI MŰSZAKI LEÍRÁS

Felsőtold község településrendezési tervéhez

I. ELŐZMÉNYEK, KIINDULÓ ADATOK

Felsőtold község érvényben lévő rendezési tervét a VÁTI készítette 1984-ben. Az eltelt több, mint 20 évben a rendezési terv módosítására nem került sor.

1998-ban a szakmai előírások módosultak, új törvény lépett hatályba az épített környezet alakításáról és védelméről (1997. évi LXXVIII. törvény). Ezt követően az Országos Építési Szabályzatot (OÉSZ) felváltotta az "Országos Településrendezési és Építési Követelményekről szóló 253/1997 (XII.7.) Kormányrendelet (OTÉK), majd a 36/2002 (III.7.) Kormányrendelet az OTÉK módosításáról.

Az eltelt időszak, a jelentkező építési igények, valamint a külterületi ingatlanok (mezőgazdasági területek, erdők) szabályozása is szükségessé vált.

Fentiek miatt szükséges az érvényes rendezési terv felülvizsgálta és az új terv elkészítése.

Az Önkormányzat rendelkezik elfogadott "Településfejlesztési koncepcióval".

A szerkezeti terv készítésénél figyelembe vettük az Önkormányzat elképzeléseit, a helyszíni vizsgálatok eredményeit.

A tervkészítésnél szintén figyelembe vettük az előzetes szakvéleményeket is, melyeket a Bükk Nemzeti Park Igazgatóságától és a Magyar Geológiai Szolgálat Észak-magyarországi Területi Hivatalától kaptunk meg.

A szécsényi Kubinyi Ferenc Múzeum is elkészítette a régészeti örökségvédelmi hatástanulmányt, az ismert lelőhelyek szintén feltüntetésre kerültek.

Az 1:2000 méretarányú hiteles belterületi térképmásolatot a pásztói Városi Földhivaltól, az 1:10000 méretarányú átnézeti térképet a Nm-i Földhivaltól szereztük be.

A szerkezeti tervet 1:10000 és 1:4000 méretarányú térképen készítettük el, a megfelelő jelkulcsok alkalmazásával.

Az alábbi forrásmunkákat használtuk még fel a rendezési tervnél:

- ◆ Nógrád megye közlekedésfejlesztési koncepciója (Készítő: Tetthely Kft. Budapest)
- ◆ Nógrád megye statisztikai évkönyve (1990, 1995-2004)
- ◆ Nógrád megye műemlékjegyzéke
- ◆ Nógrád megye kézikönyve
- ◆ Vendégváró - látnivalók Nógrád megyében
- ◆ A pásztói kistérség

II. A TELEPÜLÉS ÁLTALÁNOS HELYZETE

1.) A község története

A középkorban egyetlen Told nevű község fordult elő Nógrádban, Terre Thold elnevezéssel. 1265-ben Purwys Benedek birtoka, de egy 1327. évi oklevél szerint már "Terra nobilium de Toldy". Toldy László és Benedek 1470-ben egyezségeket kötnek a sági konventtel. Toldy Ferenc birtokrészét nővére Sára gyermekei javára vallotta be. A török hódoltság idején elpusztul a település és csak a XVIII. sz. elején kezdett újra benépesülni. Nagy Mihály úgy említi Alsó - és Felsőtoldot a Nógrád megye II. Rákóczi Ferenc korában a szécsényi országgyűlésig című könyvében, mint "a XII. sz. elején községszámba még nem ment" települést.

A XIII. század elején azonban már két külön helyen, két különálló község alakult ki, Alsó - és Felsőtold. Az 1867. évi Canonica Visitacio megemlíti, hogy egy régi templom romjai találhatóak az alsótoldi temetőben. Ribianszky plébános feljegyzése szerint Toldy Miklós, "a hírneves corvini vitéz" kápolnája és temetője volt itt, amelybe 1788-ban is még mindkét helység lakosai temetkeztek. Vályi András, Magyarországnak leírása című könyvében (1797) így ír a két Toldról: Két magyar falu Nógrád megyében, földbirtokosai Kubinyi és több uraságok és másfélék, fekszik Szent Iványhoz nem messze, melynek filiája, földjei

középszerűek, rétje, legelői meglehetősek. Mocsáry Antal 1826-ban megjelent "Nemes Nógrád Vármegyének Históriái, Geographiai és Statisztikai esmertetése" című munkájában Felsőtold vonatkozásában tót és magyar faluról szól, amelynek „erdeje elegendő és földje szorgalmatos javítást kíván”. birtokosaként báró Hellenbach József özvegyét jelöli meg. A falu lakói a Szentiványi filiához tartoznak.

1805-ben Marsovszky János alsótoldi földesúr templomot építtetett, amelyet ugyancsak mindkét település lakói használtak. Felsőtoldhoz tartozott ez időben Kopla- lómajor és a római katolikusok mellett 25 ágostai hitvallású evangélikust és 8 izraelitát számláltak a községben.

1837-ben Felső Told magyar-tót faluban 157 katolikust és már 68 evangélikust jeleznek, földesuraként gróf Steinlein özvegyét jelölik meg. Fényes Elek 1851-ben 270 holdban határozza meg a település területét, amelyből úrbéri 61, urasági szántó 91, rét 22, dézsmás szőlő 3, erdő, amely közös, legelő 80. Ő is megjegyzi, hogy földje sovány. Ivó jó vízben szűkölködik, írja a szerző, aki özvegy Steinlein asszonyt és Gyürki Pált jelöli meg itteni birtokosokként. 1900-ban megjelent forrás szerint a népmonda Felsőtoldra helyezi a Nagy Lajos király idejében élt Toldi Miklóst.

Felsőtoldhoz tartozik, "iskolailag csatlakozik" Alsótold és Garáb. Az iskolát az 1870-es években építette a hitközség. Az iskola eleinte zsúptetős volt, a váci püspöktől kapott segítyből és a hitközség tagjaitól beszédett pénzből kapott cseréptetőt.

1912-ben Felsőtold a sziráki járás cserhátszentiványi körjegyzőségéhez tartozott 307 magyar lakosával.

1926-os adatok szerint a településen működik a Felsőtoldi Hangya Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet.

1934-es adatok szerint a település lakóinak száma 315. A dokumentum szerint a világháborúba 86 férfi vonult a községből, akik közül 18 személy halt hősi halált.

A második világháború utáni években Felsőtoldon is megalapították a Május 1. termelőszövetkezetet (70 alapító tag volt).

Az 1960-as adatok szerint Felsőtoldon 103 lakóépület található. Ekkor még nem volt vezetékes víz.

A község lakossága évszázadokon át a nehezen művelhető, rossz talaj adottságokkal rendelkező földből, állattartásból és állatkereskedésből igyekezett megélni. A település állatkereskedői messze földről híresek voltak.

2.) Földrajzi, természeti adottságok

Felsőtold Nógrád megye középső, az Észak-Cserhát egyik legszebb részén, minden égtáj felől hegyekkel körülhatárolt völgyben fekszik az Alsótold, Bokor, Cserhátszentiván, Garáb és Kutasó településcsokor egyik tagjaként, a Zsunyi-patak völgyében.

A 21. sz. főútról letérve a Szécsényvel összekötő út mentén fekszik a település, Szécsénytől 15 km-re, Hollókötől csupán 5 km-re.

Felsőtoldtól északra a Zsunyi-patak völgyében miocén elejének üledéket találtak. A Felsőtold feletti Kecse-hegy és a Fekete-hegy jellegzetes rétegvulkáni felépítésű vidék. A település tengerszint feletti magassága 276 m.

A község szélén húzódik a Kelet - Cserhát Tájvédelmi Körzet határa.

Sok XX. Század elejéről származó, deszkamellvédes, tornácos, faragott oromdeszkázatú, kontyolt, nyeregtetős palóc lakóház maradt fenn (Széchenyi út, Kossuth út).

3.) Regionális összefüggések

Felsőtold az 1997. évi augusztus 1-étől érvényes rendszer szerint Pásztó kistérséghez tartozik. A középfokú oktatás, egészségügyi-, kórházi ellátás, kereskedelmi szolgáltatás, igazgatási eljárás (földhivatal, építési ügyek) terén – mint középfokú központ – biztosít ellátást.

A községben az alapfokú ellátás részben helyben biztosított (vegyesbolt, orvosi rendelő, faluház, presszó).

Óvoda és általános iskola Alsótoldon volt, mely a hat település Önkormányzat tulajdonában van és közösen működtették. Ez év szeptemberétől megszűnt, a gyerekek óvodába és iskolába Pásztóra járnak.

A település önálló, de körjegyzőség tagjaként Alsótoldhoz tartozik. Felsőtold alapfokú település, feladata az itt élő lakosság életfeltételeinek megteremtése, fenntartása, az alapfokú ellátás biztosítása. Az idegenforgalomnak Felsőtoldon is jelentős szerepe van, ezért ezen elvárásoknak is meg kell felelnie. A Széchenyi úton és a Kossuth úton is van egy-egy vendégház. A közeljövőben további szálláshelyeket, kempinget, vendéglátó egységet szeretnének kialakítani.

4.) Gazdasági adottságok

Felsőtold közigazgatási területének nagyobb részét borítja erdő.

A termőföld – úgy mint a szomszédos településeknél – itt is rossz minőségűek, növénytermesztésre nem igazán alkalmasak.

A második világháború utáni években Felsőtoldon is megalakították a Május 1. termelőszövetkezetet.

Az 1970-es években hat település hozta létre a Cserhát vidéki Mg. Tsz.-t Alsótold központtal, amelynek tevékenységén belül az állattartásé volt a fő szerep. Az állatkereskedők messze földön híresek voltak. Felsőtold életében az utóbbi években a környező közeli városokban beszűkülő ipari munkavállalási lehetőségek jelentős arányú munkanélküliséget eredményeztek.

A községben 8 fő munkanélküli van, az Önkormányzat 4 főt tud foglalkoztatni átlagban 6 hónapon át, akik elsősorban a közterületek, sportpálya rendbetételénél segédkeznek.

5.) Településszerkezet, településkép

Felsőtold község területét a 21. sz. főút – Szécsény közötti összekötő út érinti, amely É-D-i irányban szeli ketté a települést. Erről ágazik le keleti irányban a Garábi bekötő út.

Szintén É-D irányban folyik a község területén a Zsunyi-patak, a Garábi patak pedig K-Ny-i irányban folyik, utóbbi a belterületet is érinti, s a Zsunyi patakba folyik.

A település jelenlegi szerkezetén nem kívánunk változtatni, fejlesztésre, a meglévő még be nem épített telkeket használjuk fel. A község D-i részén, a Sport út másik oldalát javasoljuk még lakóterület fejlesztésre.

A tervben biztosítani kell minden ingatlan úttal való megközelítését, függetlenül attól, hogy az építési telek, vagy csak művelés céljára használják.

Az épületek földszintes kialakításúak, ezeket javasoljuk a tervezett lakóterületen is. A Széchenyi úton és a Kossuth L. úton még található régi parasztházak, melyeket helyi védelemre javasolunk.

6.) A népesség alakulása

a. A település népességének alakulása (1990-2002 között)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Lakónépesség (fő)	202	200	198	188	186	186	186	175	175	166
Terület (ha)	1078	1078	1078	1078	1078	1078	1083	1083	1083	1083

b. Népszaporodás 1995-2002 között

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Lakónépesség (fő)	202	200	198	188	186	186	186	175	175	166
Élveszületés (fő)	2	3	1	2	3	2	1	-	2	-
Halálozás (fő)	9	4	3	3	4	4	5	4	5	5
Term. Szapor./fogyás	-7	-1	-2	-1	-1	-2	-4	-4	-3	-5
Vándorlási különbözet		-1	-	-9	-1	2	3	-7	-	-2

c. A népesség megoszlása főbb korcsoportok szerint

A népesség megoszlása főbb korcsoport szerint								
	0-14 év		15-59 év		60-x év		Összesen	
	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő	%
1990	37	14,9	146	58,8	65	26,2	248	100,0
2005	19	11,0	84	48,8	69	40,2	172	100,0

* Az 1990 évi KSH adatai alapján

** A Polgármesteri Hivataltól kapott tájékoztatás alapján (2005.január 1.-i állapot)

A táblázat adatai alapján a következők állapíthatók meg:

- ✓ Felsőtold község népessége 1995-2004 között 202 főről 166 főre csökkent.
- ✓ Az elmúlt 10 évben 16 fő elveszületés mellett 46 fő halálozott el.
- ✓ A vándorlási különbözet – 15 fő.
- ✓ A település népességét 2020-ra 150 főre becsüljük.

III. TERÜLETFELHASZNÁLÁS

1.) BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLET

1.1. Lakóterület, beépítés (Lf jelű)

a) Jelenlegi helyzet

Felsőtold község lakásállományát, illetve változását az alábbi táblázat mutatja:

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Lakások száma (db)	104	105	105	105	105	105	105	106	106	106
Lakónépesség (fő)	202	200	198	188	186	186	186	175	175	166
1 lakásra jutó népesség (fő)	1,94	1,90	1,88	1,79	1,77	1,77	1,77	1,65	1,65	1,56
Épített új lakás (db)	–	2	–	–	–	–	–	1	–	–
Megszűnt lakások (db)		1	–	–	–	–	–	–	–	–
Elektromos energiával ell. háztart. (db)	109	112	112	112	111	108	109	108	105	108
Közü. vízvez. ellátott háztart. (db)	–	91	92	93	94	95	98	98	102	103
Vezetékes gáz háztart.fogyaszt. száma(db)	–	–	–	–	–	–	–	31	39	41
Távbeszélő fővonal (db)	Nincs adat	9	67	68	73	77	77	76	Nincs adat	Nincs adat

A táblázat adatai alapján a következők állapíthatók meg:

- ✓ Az elmúlt 10 évben 3 db lakás épült.
- ✓ Az egy lakásra jutó népesség 2004-ben 1,56 fő volt, ami igen alacsony.
- ✓ A lakások 100%-a elektromos energiával, 97,2 %-a vezetékes ivóvízzel, 38,7 %-a vezetékes gázzal, 71,7 %-a távbeszélő fővonallal ellátott.

b) A rendezési tervben tervezett lakóterület-fejlesztés

Az elmúlt 8 évben mindössze 3 db lakóépület épült. Ennek ellenére a tervben szükséges lakótelkeket biztosítani az építeni szándékozók számára. Lakóterület igénybevétellel lehetséges.

Meglévő utcák mentén lévő beépíthető lakótelkek:

- Kossuth L. úton,
- a Széchenyi út Északi részén.

Külterület igénybevétellel kialakítható lakóterület:

- a Sport út D-i része, itt a közművek is ki vannak építve, jelenleg egyoldali beépítés van.

A Sport út – Garábi patak közötti területen – 129, 130, 142 – 148, hrsz – szintén kialakítható lakóterületként, itt a közművek kiépítése szükséges.

A rendezési terv készítése során minden ingatlan úttal való megközelítését biztosítani kell, függetlenül attól, hogy lakóterület vagy csak művelik.

Tartalék területnek (lakó és üdülő) jelöltük ki a Széchenyi út D-i oldalát, a temetővel szembeni részt. A terület mélyfekvésű, beépítését feltöltés után javasoljuk.

A községben a hagyományos, családirházas beépítés jellemző, zömmel földszintes beépítéssel.

Az új lakóterületen is földszintes kialakítású épületek legyenek.

A Széchenyi úton és a Kossuth L. úton még jó néhány régi, kontyolt nyeregtetős palóc lakóház található, melyeket helyi védelemre javasolunk.

A lakóterületek részletes szabályozásával a Helyi Építési Szabályzatban foglalkozunk.

A lakóterületek beépítésénél az alábbi ütemezést javasoljuk:

- ✓ meglévő utcák mentén kialakult lakótelkek (foghíjak) beépítése,
- ✓ meglévő utcák mentén, külterület igénybevétellel kialakítható lakótelkek beépítése (Sport út)
- ✓ igény esetén a tartalék területek felhasználása

Külterületen 2 helyen van lakott terület (Kecskéd puszta, hrsz. 097/1, 097/11), ezek fennmaradásával távlatban is számolni kell. Mindkét terület a falusias lakóövezetbe tartozik.

1.2. Településközpont vegyes terület (Vt jelű)

A Széchenyi út – Kossuth L. úti csomópont környékén helyezkednek el a község intézményei: faluház, orvosi rendelő, könyvtár, vegyesbolt és turistaszálló.

Távlatban további szálláshelyek, vendéglátó egység, kemping kialakítását tervezik.

Ezért a Széchenyi út – Kossuth út és környékét településközpont vegyes területbe soroltuk.

A településközpont vegyes területet a szerkezeti terv jelöli.

1.3. Gazdasági terület (Gksz jelű)

A gazdasági terület elsősorban gazdasági célú építmények elhelyezésére szolgál. A gazdasági terület magába foglalja a kereskedelmi szolgáltató és az ipari gazdasági területet.

Felsőtold területén a Széchenyi út – Kossuth L. út sarkán lévő területet jelöltük ki kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területnek. Jelenleg itt van a presszó, valamint a TSz-nek a volt fatelepe.

Távlatban a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület övezetében elhelyezhető létesítmények létesíthetők.

A szükséges gépkocsi parkolót telken belül kell kialakítani.

1.4. Üdülőterület, idegenforgalom (Üh jelű)

A fejlesztési tervek között az idegenforgalom fejlesztése a legfontosabb. Jelenleg a Széchenyi úton van egy 6 fő befogadására alkalmas vendégház, valamint a Kossuth L. úton a „Gyöngyvirág” vendégház.

A község belterületétől Nyugatra tó kialakítását tervezi az Önkormányzat, ehhez kapcsolódóan pedig hétvégi házas üdülőterület kialakítást.

Tartalék üdülőterületnek jelöltük a belterülettől É-ra lévő területet (04/3-5, 04/7 hrsz.), valamint a községben a Széchenyi út Ny-i oldalát.

A 04/3-5, 04/7 hrsz-ú ingatlanok a Kelet- Cserhát Tájvédelmi Körzet területén helyezkedik el, ezért konkrét felhasználás előtt a természetvédelmi hatóságot meg kell keresni, és a hozzájárulásukat kell kérni.

Falusias lakóterületen belül lehetőség van üdülőépület építésére is, foghíjbeépítés, új telek beépítése esetén.

Meglévő lakóépület is megvásárolható hétvégi házként.

Felsőtold a világörökség részeként nyilvántartott Hollókőtől csupán 5 km-re fekszik. A község közigazgatási területének K-i része a Kelet - Cserhát Tájvédelmi Körzethez tartozik, az országos Kék Túra útvonal is keresztülvezet a településen.

A felsőtoldi Kecske-hegy két kisebb kőfejtőjében geológiai bemutatóhely van, ami szintén idegenforgalmi célpont lehet.

A hétvégi házas üdülőterületet a szerkezeti terv jelöli.

1.5. Különleges terület

A különleges területbe azok a területek tartoznak, amelyek a rajtuk elhelyezkedő építmények miatt az 1.1.-1.3. pontok szerinti területektől eltérő területek. Ide tartoznak:

- a) a temető
- b) a sportpálya területe
- c) a növénykert területe
- d) a szennyvíztisztító területe

a) Temető (KT – T jelű)

A működő temető a község Déli részén, a Széchenyi úton belterületen helyezkedik el. A temető területe távlatban nem felel meg, bővítése D-i irányban lehetséges, a megfelelő védő zöldsáv kialakítással (30-30 m).

A szükséges gépkocsi parkolót a temető telkén belül kell megoldani.

A jelenlegi temetőtől D-re, illetve K-re megy a gázvezeték, bővítés esetén ezen területsávot szabadon kell hagyni.

A temetőt és bővítését a szerkezeti terv jelöli.

b) Sportpálya (KT – SP jelű)

A sportpálya a Széchenyi úton, belterületen található. Sportöltöző jelenleg nincsen. Kialakítása megvalósítható a faluház bővítésével, vagy önállóan a sportpálya telkén.

A szükséges gépkocsi parkolót a sportpályán belül kell kialakítani. A sportpálya területét a szerkezeti terv jelöli.

c) A növénykert (KT-N jelű)

A Széchenyi úttól Keletre, a 14 hrsz-ú Önkormányzati telken növénykert kialakítását tervezi.

A területen faiskolát szeretnének kialakítani, hasznosítva a területet egyben növelve a zöldfelületet. A növénykert területét a Szerkezeti terv jelöli.

d) *Szennyvíztisztító (KT-SZT jelű)*

Szennyvízcsatorna hálózattal még nem rendelkezik a település.

A rendezési tervben helyi szennyvíztisztító részére külterületen – a belterületől NY-ra – jelöltünk ki területet (071/4 hrsz.)

2. BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLET

2.1. Közlekedési terület

a. Vasúti közlekedés

Felsőtold község területét vasútvonal nem érinti. A legközelebbi vasútállomás Szécsényben (15 km), illetve Pásztón van (18 km).

b. Közúti közlekedés

A község területét az alábbi forgalmi utak érintik:

- 2122.sz. Szécsény – Pásztó összekötő út,
- 21.145. sz. Garábi bekötő út

c. Tömegközlekedés

A településen a Széchenyi úton a sportpálya előtt és a vendégházzal szemben, a Kossuth L. úton a presszóval szemben van autóbusszmegálló. Ezek területi elhelyezése megfelelő. A leálló öblöket ki kell építeni, ahol nincs.

Az autóbussz megálló helyét a szerkezeti terv jelöli.

d. Gyalogos közlekedés, kerékpárút

Kiépített járda a községben az alábbi utcákban van:

- Széchenyi út – egyoldali, a sportpályánál mindkét oldalon,
- Kossuth L. út elején egyoldali.

Az utak mentén – ahol nincs – legalább egy oldalon ki kell építeni a járdát a biztonságos gyalogos közlekedés szempontjából.

Önálló gyalogút nincs a községben, s nem is tervezünk.

„Nógrád megye közlekedés-fejlesztési koncepciója” és Nógrád megye területrendezési terve szerint kerékpárút a forgalmi út nyomvonalában kerül kialakításra.

e. Gépkocsi parkolás, gépkocsi tárolás

A gépkocsik tárolását a lakó-, intézményterületeknél egyaránt telken belül kell megoldani. Ahol erre nincs lehetőség, ott közterületen is kialakítható.

Kiépített gépkocsi parkoló közterületen jelenleg a faluház, orvosi rendelő előtt van. A temetőhöz a Sport út mentén kell a parkolót kialakítani.

A rendezési terv célja közlekedési szempontból, egyrészt hogy minden ingatlan úttal megközelíthető legyen.

Másrészt, hogy az utak szabályozási szélességén belül lehetőség legyen a megfelelő úttagozódás kialakítására. Kétirányú gépkocsi forgalom, gyalogos közlekedés, kerékpárút, és az utak vízelvezetése, valamint a szükséges közművek elhelyezhetők legyenek.

Az utakat csak ott szélesítjük és csak olyan mértékben, amennyire szükséges.

A Sport útnál adunk nagyobb szabályozási szélességet, hogy a nagynyomású gáz, illetve a vízvezeték az út déli oldalának beépítése esetén közterületre essenek.

2.2. Zöldterületek (Z jelű)

A községben önálló park, játszótér nincs. A zöldterületek az intézményekhez kapcsolódnak, (faluház, vendégház, sportpálya stb).

A rendezési terv készítése során a Sport út és a temető között javasolunk zöldterület kialakítást.

A közterületen lévő (utak menti) zöldterületek is gondozottak.

A zöldterületet a szerkezeti terv jelöli.

2.3. Erdőterületek (Eg, Ev jelű)

A település közigazgatási területének nagyobb részét erdő borítja.

A Kelet- Cserhát Tájvédelmi Körzet és a természeti területeken lévő erdők védett erdők, a többi gazdasági erdő.

Védett erdő területén építmény nem helyezhető el, vagy csak nagyon indokolt esetben.

A gazdasági erdők területén elhelyezhető építmény, ennek feltételeire a Helyi Építési Szabályzatban térünk ki.

A rendezési terv készítése során erdőterületek igénybevételére nem kerül sor.

Az erdők területeit a szerkezeti terv jelöli.

2.4. Mezőgazdasági területek (Má, Mv jelű)

A település közigazgatási területének kisebb része mezőgazdasági terület (szántó, legelő, rét). A termőföld nehezen művelhető, rossz talajadottságokkal rendelkezik, ennek ellenére évszázadokon át a művelésből és az állattartásból élt a lakosság.

A 70-es években Alsótold központtal hat település létrehozta a Cserhát vidéki MgTsz-t, mely állattenyésztéssel foglalkozott elsősorban. Felsőtoldon a Széchenyi úton volt a Tsz.-nek fatelepe.

A Kelet- Cserhát Tájvédelmi Körzet területén lévő mezőgazdasági területeket védett mezőgazdasági terület-felhasználási egységbe sorolandó, azon építmény csak természeti érdekből helyezhető el.

A tájvédelmi területen kívüli mezőgazdasági területek általános mezőgazdasági területek. Azon belterületi ingatlanok, melyek beépítésre nem alkalmasak, csak művelés céljára használhatók.

A mezőgazdasági területen elhelyezhető építmények feltételeire a Helyi Építési Szabályzatban térünk ki.

A mezőgazdasági területeket a szerkezeti terv jelöli.

2.5. Vízgazdálkodási területek (V jelű)

A vízgazdálkodási terület a vízgazdálkodással összefüggő területek (folyóvizek medre és parti sávja, állóvizek medre és parti sávja). Felsőtold területén a Zsunyi patak és a Garábi patak folyik keresztül.

A község belterületétől Nyugatra árvízcsúcs csökkentő tározó megépítése is szerepel az Önkormányzat tervei között, melyet a szerkezeti terven jelöltünk.

A patakok partélétől belterületen 6-6 m-es sávot, külterületen 10-10 m-es sávot kezelés céljára szabadon kell hagyni.

IV. MŰVI ÉRTÉKVÉDELEM, RÉGÉSZETILEG VÉDETT TERÜLETEK

1.) Műemlékvédelem

Felsőtold községben nincs az országos műemlékjegyzékben szereplő műemlék építmény.

2.) Helyi értékvédelem

Felsőtoldon nincs meglévő, helyi értékvédelem alatt álló építmény.

A Széchenyi úton lévő harangtorony a XVIII. században, későbarokk stílusban épült, harangját Wieland Ádám 1775-ben Vácott öntötte. A harangtorony falán álló tábla szerint „Műemlék”, de az országos műemlékjegyzékben nem szerepel. Az Önkormányzat helyi védelem alá kívánja helyezni.

Szintén helyi védelemben kell részesíteni a Széchenyi úton és a Kossuth L. úton lévő palóc házakat (Helyrajzi szám szerint).

- Széchenyi úton (hrsz.32,46,47,50,51,61,171,173)
- Kossuth L. úton (hrsz. 88,90,99,108,155,156)

A helyi védelem az épületek külső megjelenésére terjed ki.

3.) Régészeti lelőhelyek

Felsőtold községre a szécsényi Kubinyi Ferenc Múzeum készítette el a régészeti örökségvédelmi hatástanulmányt.

A település ismert lelőhelyei:

- ✓ 1. sz. Középkori falu (hrsz. 041, 045/4—8, 049/4—14, 051/1—4, 053/1—4, 054/7, 057/9)
- ✓ 2.sz. Nagy-Rétek (hrsz. 045/2)
- ✓ 3.sz. Temető – melletti – dűlő (hrsz. 034/8—13)

A régészeti lelőhelyeket a szerkezeti terv jelöli.

V. TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

1. Meglévő táj-, illetve természetvédelmi területek

A Kelet- Cserhát Tájvédelmi Körzet Felsőtold területét is érinti, amely országos jelentőségű.

A tájvédelmi körzet a község közigazgatási területének keleti részén halad, erdő és mezőgazdasági területeket érintve.

A Kelet - Cserhát Tájvédelmi Körzetet 1989-ben hozták létre, nagyrészt a Központi-Cserhát, kisebb részben a Cserhátalja és a Zagyva - völgy területén fekszik. A védett természeti terület 7172 ha.

A tájvédelmi körzet felszínének meghatározója a Központi- Cserhátot alkotó Sasbérc- és ároksoros vulkáni hegység, melyet a Zagyva bevágódása szakított el a közös kialakulású Nyugati- Mátrától.

A Kelet- Cserhát hegyei asszinmetrikusan emelkedtek ki. A legjellemzőbb természetvédelmi szempontból kiemelkedő fontosságú kőzetek az andezit és a lajtamészke összetételű.

A természetvédelmi szempontból legértékesebb élőhelytípusok a természet közeli erdők, a természet közeli gyepek, valamint a féltérmezetes gyepek. A flóra legértékesebb fajai is ezen élőhely típusokban jelennek meg.

A területen több nemzetközi szinten is jelentős, fokozottan védett állatfaj él. A tájvédelmi körzet erdeinek rovarvilága is gazdag.

A madártani értékek között is vannak fokozottan védett fajok.

A tájvédelmi körzetben kultúrtörténeti emlékek is találhatóak.

Itt halad keresztül az Országos Kék Túra vonala, valamint további turistaút is található. Több természetvédelmi bemutatóhelyet, tanösvényt is létesítettek a területen.

Gépkocsival csak a közutakon lehet közlekedni, de a fokozottan védett természeti területekre csak engedéllyel lehet belépni.

Felsőtoldon a Kecse-hegy két kisebb kőfejtőjében létesült geológiai bemutatóhely. Az egyik a Garáb felé vezető út É-i oldalán, a másik a belterület északi részétől K-re található. A bemutatóhelyeket megfelelő táblák jelzik.

Felsőtoldot érinti a NATURA 2000 hálózat, ezen belül a Különleges Természetmegőrzési Területek

2. Tervezett természet megőrzési területek

A község közigazgatási területén tervezett természeti területek is vannak. A Nemzeti Ökológiai Hálózat elemei közül a magterület és pufferterület található itt.

A fentiek jogszabályi kihirdetésre még nem történt meg, de a rendezési tervben feltüntetésre kerültek és a szabályozásnál figyelembe vettük. A tervezett természeti területeket a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságától kapott térképmásolat alapján az érintett ingatlanok teljes területére tüntettük fel.

A meglévő és tervezett természeti, természet-megőrzési területeket a szerkezeti terv jelöli.

3. Tájképvédelem

A község közigazgatási területén a 057/2, a 066 egy része és a 075/4 hrsz-ú területet tájképi értékek megőrzése érdekében tájképvédelemben kell részesíteni. A területen létesítmények elhelyezését (energia, hírközlő vezetékek, épületek stb) kezelni kell.

VI. TÁJRENDEZÉS, KÖRNYEZETVÉDELEM, KÖRNYEZETALAKÍTÁS

- A tájvédelmi körzet növény- és állatvilága, valamint a rovarvilága gazdag, melyek a különböző élőhely típusokban jelennek meg úgy, mint a természet-közeli erdők, gyepek féltermészetes gyepek.

A tájvédelmi körzetben a mezőgazdasági területek védett mezőgazdasági területek, azon építmény, épület csak nagyon indokolt esetben kerülhet elhelyezésre (természeti érdekből). Ezen területeken a vegyszerhasználatot is mérsékelni kell, vagy meg kell tiltani.

A községben legalább egy helyen hulladékgyűjtő szigetet kell kialakítani és a megfelelő takarást (pl. élősövény) biztosítani.

- Környezetvédelmi szempontból a legfontosabbak:
 - A község nem rendelkezik szennyvízcsatorna hálózattal, a szennyvizek elhelyezése egyedileg, telkenként történik. A szennyvízcsatorna hálózat kiépítéséig zárt, szivárgásmentes tárolóban kell a szennyvizet tárolni és elszállításáról gondoskodni kell.
 - A szippantott szennyvizet csak az arra kijelölt, legális leürítő helyre lehet szállítani.
 - A szemét intézményes tárolása és elszállítása megoldott. A tervezett fejlesztések esetén is meg kell oldani a szemét tárolását és elszállítását.
 - A községben legalább egy hulladékgyűjtő szigetet kell kialakítani, ahol legalább három hasznosítható hulladék-összetevő elkülönített begyűjtése lehetséges. Ennek kialakítása történhet lakóövezetben, kereskedelmi egység közelében vagy közterületen.
 - Élő vízfolyásba, felhagyott kutakba szennyvizet bevezetni tilos.
- Felsőtold az idegenforgalom terén kíván elsősorban fejleszteni (hétvégi házas terület, tó kialakítás, további szálláshelyek, vendéglátó egységek, kemping létesítése), illetve a meglévők színvonalának növelése a cél.

A még beépíthető területekre megadjuk a szabályozást úgy, hogy az szervesen illeszkedjen a meglévő településképhez.

- Az utak mentén – kül- és belterületen egyaránt – ahol erre lehetőség van fásítani kell. Fásításnál elsősorban a honos fajok telepítése javasolt.

A közparkok, zöldterületek funkciójának megfelelően kialakított. A különböző funkciójú területek kellően elhatárolódnak.

Építésnél törekedni kell a természetes anyagok használatára, megfelelő, tájba illő színhasználatra. Kerülni kell a kirívó színeket.

VII. KÖZMŰVEK, EGYEBEK

1. Vízellátás

A község vezetékes vízellátása megoldott, a lakások 97,2 %-a vezetékes vízzel ellátott. A tervezett fejlesztések vízellátása a meglévő hálózatról, illetve bővítéssel megoldható.

2. Szennyvízelhelyezés, szennyvízelvezetés

A település nem rendelkezik szennyvízcsatorna hálózattal, a szennyvizek elhelyezése egyedileg, telkenként történik.

Meg kell vizsgálni, hogy távlatban van-e lehetőség regionális szennyvíztisztítóra való rácsatlakozásra, vagy pedig helyi szennyvíztisztítóval oldható meg. Utóbbi megvalósulása esetén területet biztosítunk a belterületől NY-ra.

Szintén meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy Alsótold és Felsőtold községek közös szennyvíztisztítót építsenek és üzemeltessenek.

Szennyvíztisztító létesítése esetén a természetközeli tisztítási technológiát kell előnyben részesíteni.

3. Kommunális szilárd hulladék elhelyezés

Felsőtoldon a szemét elhelyezése és tárolása konténerben történik, és a Jobbágyi szeméttelpre kerül elszállításra.

A településen legalább egy helyen hulladékgyűjtő sziget kialakítását javasoljuk, ahol a szelektív hulladékgyűjtés biztosítható és a begyűjtött hulladék további kezelésre történő átvételét is biztosítani kell. Ennek kialakítása lakóövezetben, közterületen vagy kereskedelmi egység közelében lehetséges.

4. Felszíni vízelvezetés

A község felszíni vízelvezetésére különösen nagy gondot kell fordítani. Az idei nyár nagy esőzései alkalmával a Garábi patak, mely a belterületen is keresztül folyik és ez a

szakasz burkolt is, kiöntött, hidat mosott el, a kövezett patak medret kimosta és a Széchenyi úton keresztül elöntötte a sportpályát is.

A Garábi patak az egyik befogadó, a másik a Zsunyi patak, ahová a Garábi patak is folyik.

A patakok partélétől belterületen 6-6 m-es sávot, külterületen 10-10 m-es sávot kezelés céljára szabadon kell hagyni. Az utak mentén legalább egyoldalon az árkot ki kell építeni, vagy zártszelvényben kell a felszíni vizeket elvezetni.

5. Energiaellátás, hírközlés

a. Villamos energia ellátás

A községben a villamos energiaellátás megoldott, a lakások 100 %-a elektromos energiával ellátott.

A település belterületén 1 db oszloptranzformátor van a Széchenyi úton.

b. Gázellátás

A községben 2001-ben kiépült a gázvezeték, a lakások 38,7 %-a vezetékes gázzal ellátott.

Gázfogadó a temető mellett van. A község Déli részén külterületen halad a köznényomású gázvezeték, melyet a terven feltüntettünk.

c. Telefon, hírközlés, kábel tv

A lakások 71,7 %-a távbeszélő fővonallal ellátott.

A könyvtárban ADSL vonalon lehet a világhálóra csatlakozni.

A kábel tv kiépítése a jövő év végére várható.

d. Egyebek

A 2122. sz. összekötő út mentén több helyen is felszínmozgásos terület van, ezeket a szerkezeti terven feltüntettük.

A település közigazgatási területének földtani felépítése, illetve a területen észlelt és nyilvántartott felszínmozgásos jelenségek ismeretében a lejtős térszínen történő beavatkozások (bevágás, építés stb) felszínmozgás kialakulásával járhat.

A felszínmozgásos területekre vonatkozó adatokat a Magyar Geológiai Szolgálat Észak-magyarországi Területi Hivatalától kaptuk.

VIII. KÖZINTÉZMÉNY ELLÁTÁS

Felsőtold községben az alábbi intézmények találhatóak, melyek az alapfokú ellátást biztosítják:

❖ Faluház:	a Széchenyi úton	<i>megfelelő</i>
❖ Orvosi rendelő:	a Széchenyi úton a faluház mellett, heti egy alkalommal van rendelés	<i>megfelelő</i>
❖ Könyvtár:	az orvosi rendelővel egy épületben	<i>megfelelő</i>
❖ Presszó, söröző:	a Kossuth L. út – Széchenyi út sarkán,	<i>megfelelő</i>
❖ Vegyesbolt:	Széchenyi út 5. sz. alatt magánházaiban	<i>megfelelő</i>
❖ Vendégház:	Kossuth úton (<i>Gyöngyvirág 10 fő elhelyezését tudják biztosítani</i>)	<i>megfelelő</i>
❖ Vendégház:	a Széchenyi úton (6 fő elhelyezésére) (<i>turistaház</i>)	<i>megfelelő</i>

A fenti intézmények a településközpont vegyes területen belül találhatóak, itt lehetőség van további intézmények (szálláshely, vendéglátó létesítmény, kemping) elhelyezésére. Igény esetén a falusias lakóterület övezetében is lehetőség van az OTÉK-ban felsorolt létesítmények megépítése. Meglévő épületben is kialakítható intézmény.

Salgótarján, 2006. március hó

Felsőtold, 2006.

polgármester

körjegyző